

Sztuka Natury
XVII MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL
SZTUK WIZUALNYCH
INSPIROWANYCH NATURĄ

The Art of Nature
17th INTERNATIONAL FESTIVAL
of VISUAL ARTS
INSPIRED by NATURE

TORUŃ 2024

www.sztukanatury.eu

www.artofnature.eu

Fot.: Paweł Smolik

TORUŃ
29 LISTOPADA - 1 GRUDNIA 2024

Z prawdziwą przyjemnością gościmy w naszym regionie kolejną edycję Festiwalu Sztuka Natury. To niezmiernie inspirujące wydarzenie wpisało się na dobre w jesienny kalendarz imprez kulturalnych naszego regionu, a wiem też, że ma je w swoich terminarzach wielu interesujących filmowców i fotografików.

Jako odbiorcy sztuki szukamy w niej piękna i harmonii, poszerzenia horyzontów, zwrócenia uwagi na rzeczy nieoczywiste, poruszenia naszej wrażliwości. I z reguły jest tak, że pojedynczy akt twórczy, pojedyncze dzieło nie są w stanie zaspokoić tych wszystkich naszych oczekiwań łącznie. Ale w przypadku Sztuki Natury jest inaczej. Tu czasem wydaje się – choć oczywiście jest to tylko złudzenie laików – że wystarczy wyjąć aparat albo urucho-

mić kamerę i artystyczny cud tworzenia dzieje się sam. Jakby wystarczyło do tego samo podglądanie natury. Dziękuję organizatorom i uczestnikom festiwalu, że pozwalają nam w ten cud za każdym razem uwierzyć.

„Natura jest dla człowieka księgą pełną tajemnic, które może odkryć poprzez obserwację i dociekanie. To nieskończona skarbnica wiedzy, która cieszy, fascynuje i inspiruje.”

Jan Paweł II

Życzę Państwu wielu inspiracji i dobrze spędzonego czasu.

Piotr Catbecki

Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Są dwa wyraziste walory, które bez problemu dostrzeżemy i doceniemy w „Sztuce Natury 2024”: to skupianie uwagi na pięknie przyrody oraz pobudzanie ekologicznej wrażliwości i zielonej wyobraźni. Te dwa powody określają cenioną i bardzo nowoczesną markę Festiwalu Sztuk Wizualnych Inspirowanych Naturą i zachęcają – zapewne nie tylko znawców i miłośników fotografii – do skorzystania z wszystkich propozycji wydarzenia, które w Toruniu traktujemy jako jedną z najciekawszych inicjatyw promujących rozwój polskiej fotografii i filmu przyrodniczego.

Intrygujące będą festiwalowe wystawy, spotkania z mistrzami obiekty-

wu, konkurs fotograficzny, nadanie Nagrody Specjalnej czy pokazy sprzętu fotograficznego. Każdy z tych festiwalowych detali akcentuje to, że jesienne i okotoprzyrodnicze spotkania zawsze mogą liczyć w Toruniu na liczne grono znawców i sympatyków fotografii. Jest to tym ważniejsze, że tegoroczna i siedemnasta już edycja „Sztuki Natury” przypomina o przeżywanym Roku Fliśactwa w Toruniu, a więc także o nadwiślańskim położeniu naszego miasta i związanych z tym atutach.

Serdecznie pozdrawiam wszystkich uczestników i gości honorowych „Sztuki Natury 2024”. Życzę Państwu wspólnego festiwalu i spotkań ze światem pięknym, żywym i fascynującym.

Paweł Gulewski
Prezydent Miasta Torunia

PROGRAM FESTIWALU *

Piątek 29.11.2024

11.00	Galeria Sztuki Przyrodniczej Ogródu Zoobotanicznego w Toruniu, ul. Bydgoska 7 – wernisaż wystawy fotograficznej Marka Trzeciaka - „Świat Splotzonych Sów - nieaktualne piękno Roztocza Wschodniego” ****
16.30	Muzeum Okręgowe w Toruniu, Muzeum Podróżników, ul. Frańciszańska 9/11 – wernisaż wystawy zbiorowej „Z życia lasu” ****
	AKADEMICKIE CENTRUM KULTURY I SZTUKI „OD NOWA”, UL. GAGARINA 37A, TORUŃ**
	DUŻA SCENA
17.30– 19.30	Mecenas - Sony oraz Partnerzy Festiwalu – Canon, Focus Nordic, Fotoforma, Fujifilm, Huga Nature, OM System, Patona, Peak Design, Sigma zapraszają do swoich stoisk, na których będzie można zapoznać się ze sprzętem fotograficznym, dedykowanym licznemu gronu fotografików i filmowców Natury
	NOWA SCENA
18.00	Uroczyste otwarcie XVII Międzynarodowego Festiwalu Sztuk Wizualnych Inspirowanych Naturą, „Sztuka Natury” Toruń 2024. W programie: – część oficjalna, – rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego, pokazów multimedialnych oraz wręczenie nagród w konkursach. – wręczenie Nagrody Specjalnej Organizatorów Międzynarodowego Festiwalu Sztuk Wizualnych Inspirowanych Naturą „Sztuka Natury” za znaczący wkład w rozwój polskiej fotografii i filmu przyrodniczego Magdalenie Sarat i Łukaszowi Łukasikowi i spotkanie z Laureatami. – wernisaż wystawy pokonkursowej - „Sztuka Natury 2024” - FOYER

* ORGANIZATORZY ZASTRZEGAJĄ SOBIE MOŻLIWOŚĆ ZMIANY PROGRAMU FESTIWALU.

** WSTĘP WOLNY

**** WSTĘP WOLNY WYŁĄCZNIE NA WERNISAŻ WYSTAWY.

Sobota 30.11.2024

	AKADEMICKIE CENTRUM KULTURY I SZTUKI „OD NOWA”, UL. GAGARINA 37A, TORUŃ**
	DUŻA SCENA
9.30 – 16.00	Mecenas - Sony oraz Partnerzy Festiwalu – Canon, Focus Nordic, Fotoforma, Fujifilm, Huga Nature, OM System, Patona, Peak Design, Sigma zapraszają do swoich stoisk, na których będzie można zapoznać się ze sprzętem fotograficznym, dedykowanym licznemu gronu fotografików i filmowców Natury
	MAŁA SCENA – PANEL TECH
10.00	Przemek Jakubczyk – OM System - <i>Kilka technologii, które pozwalają nosić w teren mniej fotografom przyrody</i>
10.35	Hubert Gajda – HUGA Nature - <i>Fotografia przyrodnicza od kuchni</i>
11.05	Rafał Prucnal – Patona - <i>Dobry zamiennik akumulatora nie jest zły</i>
12.15	Adrian Truchta – OM System - <i>Bracketing, stacking i inne trudne słowa w makrofotografii</i>
12.45	Rafał Wylegąta – Sony - <i>Twój aparat, Twoje zasady. Konfiguracja aparatów Sony i systemu AF, praktyczne porady</i>
	NOWA SCENA – PANEL ART
10.00	Wojciech Kuchta - <i>„W Dolinie Dolnego Bugu”</i>
10.35	Paweł Smolik - <i>„Z piaskiem w obiektywie”</i>
11.05	Adrian Truchta - <i>Ambasador OM System - „Co Czczi Wieszcza Czczona? Świat Makrofotografii Przyrodniczej”</i>
11.35 – 12.15	Przerwa
12.15	Projekcja filmu „ <i>Niewyraźny klekot ptaków</i> ” zrealizowanego w WFO, spotkanie z reżyserem Franciszkiem Berbeką oraz Prezesem WFO Waldemarem Drozdem
13.30 – 14.00	Przerwa
14.00	Prezentacja Tucholskiego Parku Krajobrazowego
14.30	Projekcja filmu „ <i>Płazy. Pionierzy życia na lądzie</i> ” zrealizowanego w Leśnym Studiu Filmowym Lasów Państwowych

PROGRAM FESTIWALU *

Niedziela 01.12.2024

	AKADEMICKIE CENTRUM KULTURY I SZTUKI „OD NOWA”, UL. GAGARINA 37A, TORUŃ**
	DUŻA SCENA
9.30 – 16.00	Mecenas - Sony oraz Partnerzy Festiwalu – Canon, Focus Nordic, Fotoforma, Fujifilm, Huga Nature, OM System, Patona, Peak Design, Sigma zapraszają do swoich stoisk, na których będzie można zapoznać się ze sprzętem fotograficznym, dedykowanym licznemu gronu fotografików i filmowców Natury
	MAŁA SCENA
10.00 – 15.00	Przegląd filmów Leśnego Studia Filmowego Lasów Państwowych: – „Lasy bagienne”, „Życie lasu. Bogactwo runa i podszytu”, „Życie lasu. Storczyki”, „Życie lasu. Grzyby”, „Zadziwiający świat chrząszczy”, „Puszczyk Mszarny. Duch poleskich bagien”, „Leśne rzeki”, „Leśni mocarze”, „Żółw błotny. Osobliwy relikwyt polskiej przyrody”, „Dziuple i ich mieszkańcy”
	NOWA SCENA
10.00	Karol Bartnik, Ambasador NiSi - „Z filtrem czy bez? Praktyczne zastosowanie akcesoriów NiSi w fotografii krajobrazowej”
10.45	Projekcja filmu „Człowiek i Żuraw” oraz spotkanie z Autorem Piotrem Dzieńtakowskim
11.45 – 12.15 Przerwa	
12.15	Karolina Jonderko - Ambasadorka Patona i Fujifilm - „Ekstremalne warunki dla sprzętu i człowieka”
13.00	Premiera Filmu „Opowieści o niedźwiedziu. Zima” - zrealizowanego w Leśnym Studiu Filmowym Lasów Państwowych
13.15	Kazimierz Nóżka i Marcin Scelina - „Cztery pory roku w bieszczadzkiej przyrodzie”
14.15 – 15.30	Uroczyste zakończenie XVII Międzynarodowego Festiwalu Sztuk Wizualnych Inspirowanych Naturą, „Sztuka Natury” Toruń 2024. W programie: - Spotkanie z Gościem Specjalnym Festiwalu – Stefanem Liebermann’em Ambasadorem Marki SONY - Zakończenie Festiwalu

* ORGANIZATORZY ZASTRZEGAJĄ SOBIE MOŻLIWOŚĆ ZMIANY PROGRAMU FESTIWALU.

** WSTĘP WOLNY

*** WSTĘP WOLNY WYŁĄCZNIE NA WERNISZAŻ WYSTAWY.

Na przelocie listopada i grudnia tego roku będą mieli Państwo możliwość zapoznania się z efektem mojej pracy w przygotowaniu propozycji tegorocznego Festiwalu. Staratem się przygotować interesującą i bogatą ofertę programową, optymalnie wykorzystać te umykające dni, tygodnie i miesiące oddzielające kolejne edycje Festiwalu w pozyskaniu nowych Mecenasów i Partnerów Festiwalu. Jestem ogromnie rad z faktu, że do elitarnego grona Patronów Festiwalu zaproszenie przyjęły Lasy Państwowe, a Pan Dyrektor Generalny Lasów Państwowych Witold Koss stał się

fundatorem Nagrody Specjalnej w naszym konkursie fotograficznym „Sztuka Natury 2024”.

Poszerzyło się zatem grono Partnerów Festiwalu, którzy wspierają przedsięwzięcie, zarówno finansowo, jak i merytorycznie.

Mam nadzieję, że Państwo, którzy wezmą udział w tegorocznej edycji Festiwalu w Toruniu, w Akademickim Centrum Kultury i Sztuki „Od Nowa”, znajdą na Nowej Scenie emocje i wzruszenia towarzyszące kontaktowi ze Sztuką Natury. Miłośnicy rozwiązań technicznych będą zapewne usatysfakcjonowani informacjami technicz-

nymi, które zdobędą na Małej i Dużej Scenie, gdzie Partnerzy Festiwalu zaprezentują sprzęt fotograficzny i filmowy oraz omówią tajniki ich optymalnego wykorzystania.

Życzę Państwu, aby ten czas Festiwalowy przyniósł nam wszystkim same radosne chwile podczas obcowania z Tajemniczą, Nieokiełznaną i Fascynującą Naturą.

Adam Adamski

Pomysłodawca i Dyrektor
Międzynarodowego Festiwalu
Sztuk Wizualnych Inspirowanych Naturą
„Sztuka Natury”

MAGDALENA SARAT I ŁUKASZ ŁUKASIK

LAUREACI NAGRODY SPECJALNEJ

Organizatorów Międzynarodowego Festiwalu Sztuk Wizualnych Inspirowanych Naturą „Sztuka Natury”, za znaczący wkład w rozwój polskiej fotografii i filmu przyrodniczego

Przyroda w naszym życiu od zawsze zajmowała zaszczytne pierwsze miejsce. Często żartujemy, że chcąc odpocząć od fotografii przyrodniczej i tak planujemy nasz urlop w miejscach, gdzie będziemy mogli fotografować. W „sumie” robimy to od 50 lat: Łukasz od 33, Magda od 17. Z biegiem lat chęć uchwycenia w kadrze piękna naszej przyrody trochę ewaluowała. Zdjęcia stały się podstawą i pretekstem do edukacji, pokazywania ludziom jak cenne i piękne są zwierzęta i rośliny w naszym kraju. W książce „Łosie w kacieńcach. O czym milczy Biebrza?” opowiadamy jak wyglądają kulisy naszych fotograficznych zmagień, a publikacje trochę bardziej edukacyjne można znaleźć m.in. w czasopi-
sach: „Ptaki Polski”, „Przyroda Polska”, „Wiedza i Życie”, oraz na portalu Onet. Wzięliśmy też udział w kilku odcinkach programu „Czysta Polska”. Galerie naszych zdjęć można zobaczyć na: stronie internetowej www.fotoczaty.pl, Facebooku i Instagramie.

Mieliśmy zaszczyt zaprezentować nasze fotografie w trakcie takich wydarzeń jak: Międzynarodowy Festiwal Filmów Przyrodniczych im. W. Puchalskiego, „Sztuka Natury” Międzynarodowy Festiwal Sztuk Wizualnych Inspirowanych Naturą, Festiwal Przyrody – Lublin, Festiwal „Zbliżenia- Niezwykłe Spotkania Fotograficzne”

Mieliśmy zaszczyt zaprezentować nasze fotografie w trakcie takich wydarzeń jak:

Międzynarodowy Festiwal Filmów Przyrodniczych im. W. Puchalskiego,

„Sztuka Natury” Międzynarodowy Festiwal Sztuk Wizualnych Inspirowanych Naturą,

Festiwal Przyrody – Lublin,

Festiwal „Zbliżenia- Niezwykłe Spotkania Fotograficzne”

Nasze zdjęcia znalazły się między innymi w:

„Ornitologia” Andrzeja Kruszwicza

„Lej wysokość gęś” Jacka Karczewskiego

„Duchowe życie zwierząt” Petera Wohllebena

„Kampinoski Park Narodowy” (album)

ŁUKASZ ŁUKASIK – zainspirowany cyklem felietonów Leszka Krzysztofa Sawickiego, na początku lat 90-tych rozpoczął swoją przygodę z fotografią. Był uczestnikiem pierwszego walnego zjazdu Związku Polskich Fotografów Przyrody, a w 2010 roku objął stanowisko prezesa Zarzą-

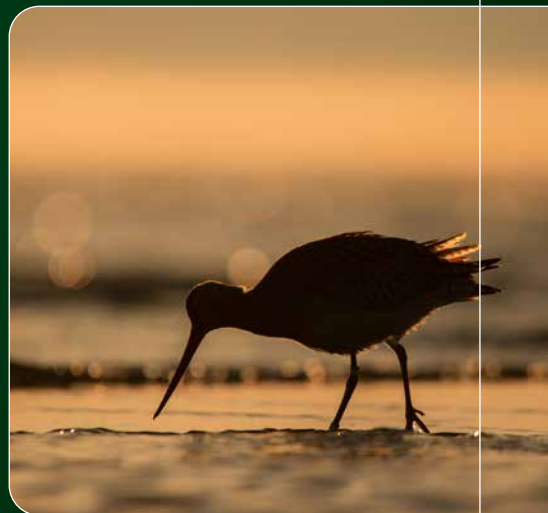
NAGRODA SPECJALNA

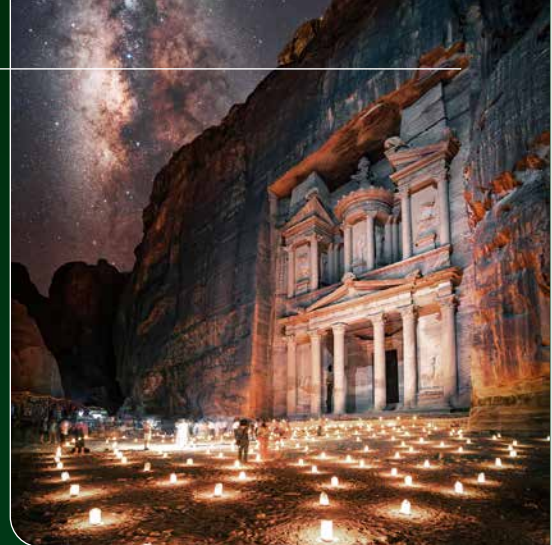

du Głównego. Obecnie nie jest związany z żadną organizacją fotograficzną.

Za swoje największe osiągnięcie w dziedzinie fotografii przyrodniczej uważa zdobycie nagrody im. Adama Loreta w konkursie organizowanym przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych.

MAGDALENA SARAT – bardziej praktyk niż teoretyk. Tajemnice przyrody od zawsze poznawała spędzając w terenie niezliczone godziny, pomagały jej w tym podstawy biologicznego wykształcenia. Wolny elektron, jak o sobie mówi, więcej czasu spędza ze zwierzętami, niż z ludźmi.

STEFAN LIEBERMANN AMBASADOR MARKI SONY

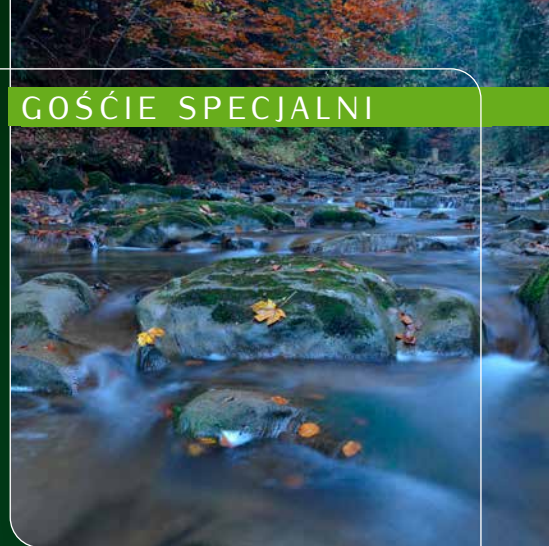
35-letni niemiecki fotograf krajo-
brazowy, przyrodniczy i nocny. Swoją
pasję do fotografii odkrył w 2015 roku
i już jako dziecko szybko rozwinął
swoje marzenie o odkrywaniu świata
poprzez podróże. Bliskość z naturą
i chęć jej zrozumienia zmotywowały go
do studiowania nauk przyrodniczych.
Podróżuje po całym świecie z aparatem,
zawsze gotowy do uchwycenia zjawisk
przyrodniczych i zapierających
dech w piersiach krajobrazów. Poprzez

swoje zdjęcia chce podzielić się swoją
fascynacją nocą. Zastosowanie sensora
światłoczułego daje nam wspaniałą
okazję, by dostawnie pozwolić nocy
zabłyśnąć w nowym świetle.

Jest to szczególna forma sztuki:
niewidoczna gołym okiem, ale jednak
prawdziwa!

Strona internetowa: www.stefan-liebermann.de

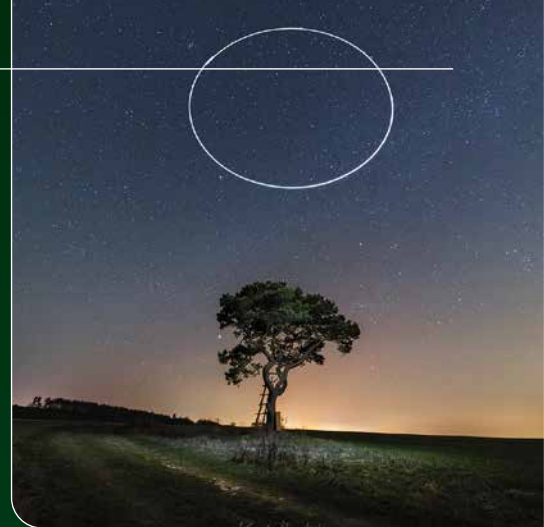
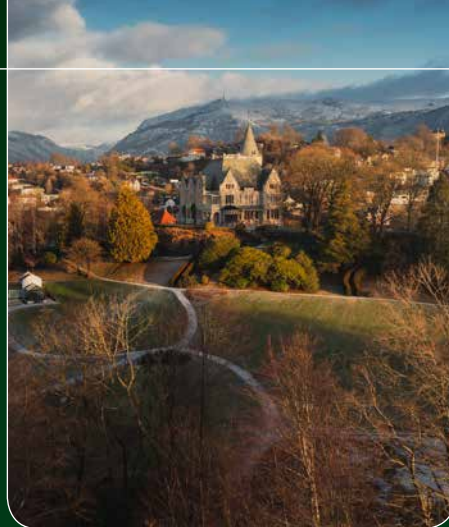

**KAZIMIERZ NÓŻKA
I MARCIN SCELINA**

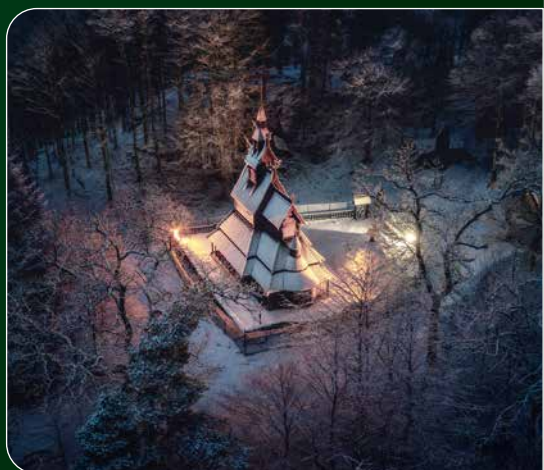
Bieszczadzcy leśnicy, od kilkunastu lat prowadzą profil Nadleśnictwo Baligród na FB, współautorzy kilku książek o Bieszczadach, prowadzący programy leśne i przyrodnicze - Las Blżej Nas oraz Natura Bez Granic.

GOŚCIE FESTIWALU

Karol Bartnik Ambasador marki NiSi. Fotograf pochodzący z Kielc, stolicy Gór Świętokrzyskich. Przez wiele ostatnich lat jest związany z województwem Śląskim. Jego największą pasją jest uwiecznianie krajobrazów. Konwencjonalnie, z ziemi oraz przy użyciu drona. Do ulubionych miejsc Karola można zaliczyć Jurę Krakowsko-Częstochowską, Beskid Śląski i Żywiecki (jest zrzeszony w grupie medialnej promującej te rejony), a także Gorce, Podhale oraz Spisz. Jak można od razu zauważyć, uwielbia podróżować po Polsce i czerpie z tego dużą przyjemność. Cudze można chwalić, ale swoje trzeba znać!

GOŚCIE FESTIWALU

Franciszek Berbeka urodził się w Zakopanem w 1989 roku. Ukończył Liceum Plastyczne im. Antoniego Kenara, studiował filozofię na Uniwersytecie Papieskim w Krakowie i na Uniwersytecie Warszawskim. Od 2019 roku studiuje reżyserię w PWSFTViT w Łodzi, w której zrealizował kilka etiud fabularnych i dokumentalnych. Jednym z jego najważniejszych filmów jest: Zniknięcie Janusza Klarnera (2021). Zrealizował go w technice found-footage. Premiera filmu odbyła się podczas 37. Warszawskiego Mię-

dzynarodowego Festiwalu Filmowego.

Filmografia

2023: Drzewa umierają od korzeni – etiuda fabularna, scenariusz i reżyseria.

2022: Waloch – krótki film dokumentalny o Arkadiuszu Walochu.

2021: Zniknięcie Janusza Klarnera – etiuda dokumentarna, scenariusz i reżyseria.

2021: Popatrz na mnie – etiuda fabularna, reżyseria.

2020: Droga Mamo – etiuda dokumentarna, scenariusz, reżyseria, zdjęcia.

2020: Obłąd – etiuda fabularna, scenariusz i reżyseria.

2019: Karaluch – film eksperymentalny, scenariusz i reżyseria.

GOŚCIE FESTIWALU

Piotr Dziętakowski od ponad 30 lat pasjonuje się fotografowaniem i dokumentowaniem żurawi. Jako fotograf i edukator przyrodniczy, prezentował swoje prace na wystawach zarówno w Polsce, jak i za granicą. W 2017 roku zainstalował kamerę, umożliwiającą internautom z całego świata oglądanie transmisji z gniazda żurawia. Jest również współtwórcą i producentem filmów „50 cm życia” oraz „W parze z dębem”. Jego zdjęcia często pojawiają się w filmach dokumentalnych. Działa społecznie, współpracując z różnymi instytucjami i organizacjami ekolo-

gicznymi. Mieszka we Wschowie, gdzie niedawno zakończył zdjęcia do filmu „Człowiek i żuraw”.

GOŚCIE FESTIWALU

Karolina Jonderko (1985) Rydułtowy. Córka górnik i nauczycielki muzyki. Członkini Agencji Napo Images. Absolwentka fotografii na wydziale operatorskim w Szkole Filmowej w Łodzi. Laureatka wielu prestiżowych nagród m.in. World Press Photo 2021 czy Magnum & Ideas Tap Award, dzięki której odbyła staż w redakcji agencji Magnum Photos w Nowym Jorku. Swoje działania fotograficzne koncentruje na długoterminowych projektach. Większość z nich dotyczy zjawiska straty i wiążących się z nią następstw – te zagadnienia odnaj-

dziemy w cyklach „Autoportret z matką”, „Zaginieni”, „Reborn” i „Mała Polska”. Wychodząc od własnych doświadczeń, autorka rozszerza perspektywę o innych ludzi zmagających się z problemem straty – najbliższych, miejsca, tożsamości. W swojej pracy przykłada niezwykle wagę do zbudowania osobistej więzi z bohaterami. Karolina Jonderko jest Ambasadorką Patona i Fujifilm.

GOŚCIE FESTIWALU

Wojciech Kuchta, ur. 1970 rok. Fotografiją zajmuję się od najmłodszych lat. Już w szkole podstawowej robiłem zdjęcia, a pasją tą zaraził mnie mój tata. Wychowałem się w Płonkach na skraju Puszczy Kozienickiej. To tam wykonywałem swoje pierwsze zdjęcia, a potem w ciemni, w łazience spędzałem długie wieczory na ich wywoływaniu. Z czasem pasja przerodziła się w sposób na życie i zawód.

Brałem udział w wielu wystawach i konkursach fotograficznych. Moje fotografie

publikowane były w różnych czasopiśmie przyrodniczych.

Koniec lat dziewięćdziesiątych to początek przygody z filmem. Wspólnie z kolegami, a także sam zrobiłem ich kilkadziesiąt.

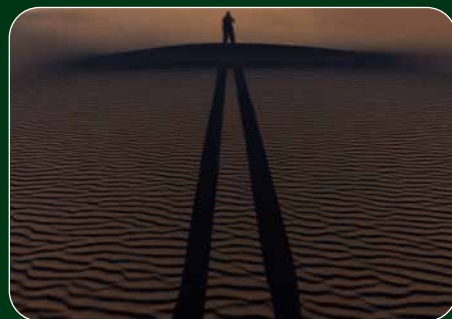
Najważniejsze to: „Podlaski Przetom Bugu”, „Nadbużański Park Krajobrazowy”, „Góry Stołowe”, „Dolina Krasnej”, „W krainie jodły, buka i tarpana”, „Małopolski Przetom Wisły”, „Pola tętniące życiem”, „Nadbużański Park Krajobrazowy zaprasza”.

Zawsze ciągnęło mnie w dzikie zakątki naszego kraju. Bardzo lubię wracać na Roztocze, w Gorce i w Bieszczady. Niestety martwi mnie to co wydarzyło się na przestrzeni czasu. Już nic nie wygląda tak jak dawniej. Lasy wycięte, rzeki wyschnięte i wszechobecna komercja.

Od kilku lat mieszkam nad Bugiem i tu realizuje swoją pasję. Pracuję w Nadbużańskim Parku Krajobrazowym zajmując się realizacją materiałów promocyjnych i edukacyjnych.

GOŚCIE FESTIWALU

Paweł Smolík, jaworznianin, od 2006 roku należy do ZPFP o/Ś. Jest laureatem wielu międzynarodowych i krajowych konkursów fotograficznych. Jak o sobie mówi... już od szkolnych lat moje zainteresowania kierowałem w świat rodzimej dzikiej przyrody. Podglądanie jej życia, a i niejednokrotne utrwalanie obrazów poprzez fotografię daje mi sporą dawkę emocji i poczucie dużej przyjemności. Fotografuję zwierzęta wyłącznie w ich naturalnym środowisku, zupełnie zadowolając się tym, na co

przyroda pozwoli abym zaobserwował. Pozostaje tylko pewien niedosyt, że nie mam dla niej tyle czasu, ile bym sobie życzył...

Fotografie Pawła były nagradzane oraz wyróżniane w prestiżowych międzynarodowych konkursach fotograficznych takich jak: European Wildlife Photographer of the Year (GDT), Bird Photographer of the Year (BPOTY), The Nature Photographer of the Year (MAGICAL NATURE), PHOTO VOGELWARTE.

W 2023 roku Paweł zdobył główną i trzecią nagrodę w konkursie fotograficznym na Międzynarodowym Festiwalu Sztuk Wizualnych Inspirowanych Naturą – Toruń 2023. Jego prace były wystawiane na kilku indywidualnych oraz kilkudziesięciu grupowych wystawach.

Fotograf przyrody, Członek Związku Polskich Fotografów Przyrody Okręgu Śląskiego, czterokrotnie uhonorowany tytułem Fotografa Roku OŚ ZPFP (2009, 2020, 2021, 2023).

GOŚCIE FESTIWALU

Adrian Truchta. Jestem ambasadorem OM SYSTEM. Moją pasją jest fotografia przyrodnicza, a dokładnie makrofotografia. Portretuję pajęczaki, owady i inne stworzenia w ich środowisku naturalnym. Stosuję różne techniki, od pojedynczej ekspozycji po focus-stacking, pracuję przy świetle naturalnym jak i lampą błyskową z zastosowaniem dyfuzora własnej konstrukcji. Moje prace otrzymały wyróżnienia na arenie międzynarodowej w kategoriach makro w takich konkursach jak CUPOTY (Close-Up Photographer Of The Year) czy

„Picture Awards”, a zdjęcie pod tytułem „Marzyciel” zdobyło pierwsze miejsce w konkursie „The Nature Photography Contest” w 2023 roku i zostało publikowane w takich magazynach jak „Times”, „Forbes” czy „The Guardian”. Wciąż rozwijam się w tej pasji, a moim wewnętrznym zadaniem jest pokazywanie piękna otaczającej nas przyrody – w makro wydaniu.

GOŚCIE FESTIWALU

Tucholski Park Krajobrazowy

W krainie zimorodka

Bezkresne lasy przecięte wartkim nurtem Brdy, sielskie krajobrazy i malownicze wsie borowiackie od lat przyciągają turystów w rejon Borów Tucholskich. Występujące tu rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów oraz historyczne ślady dawnej kultury, przyczyniły się do powołania w 1985 roku Tucholskiego Parku Krajobrazowego, o powierzchni prawie 37 tys. ha. Obszar ten w 2010 r. wszedł w skład rezerwatu biosfery pn. „Bory Tucholskie”, utworzonego w ramach programu Człowiek i Biosfera (MAB), w celu ochrony jego unikatowych wartości przyrodniczych i kulturowych.

Teren parku ukształtował przed wiekami lodowiec, pozostawiając na Równinie Tucholskiej małe wytopiskowe jeziora - pozostałości po gigantycznych bryłach lodu oraz większe, rynnowe - wytyczone przez czło lodowca. Na powierzchni piaszczystego sandru wykształciła

się dolina stanowiąca koryto rzeki Brdy, która stanowi główną oś hydrograficzną parku. Z czasem tundrę i step zastąpiła puszcza, której pozostałości widać jeszcze w oazach starodrzewia. Dziś jednak bór sosnowy dominuje na tych terenach. Jeśli las to i grzyby – nie bez powodu Bory Tucholskie postrzegane są jako eldorado dla grzybiarzy, którzy znaleźć tu mogą prawie 100 gatunków jadalnych. Tucholskie lasy są też ostoją zwierzyny. Co prawda nie znajdziemy tu już tura, królującego w puszczy przed wiekami, ale wypatrzyć możemy tropy wilków, czy bieliki majestatycznie kotujące na niebie. Dumą parku i jego symbolem jest zimorodek, bo okolice Brdy to obszar największego zagęszczenia w Polsce tego niezwykle ubarwionego ptaka, który nie bez powodu nazywany jest klejnotem Borów Tucholskich. Ponadto na terenie parku znajduje się 8 rezerwatów przyrody, w których można podziwiać unikatową roślinność torfowiskową, reliktowe i chronione gatunki roślin, czy też krajobrazy wyrzeźbione przez lodowiec.

Na uwagę zasługują też ślady działalności dawnych mieszkańców tych ziem, przede wszystkim zabytki inżynieryjne, takie jak 30-kilometrowy Wielki i Mały Kanał Brdy z zachowanymi budowlami hydrotechnicznymi, w tym najciekawszą konstrukcją jaką jest akwedukt w Fojutowie.

Bory Tucholskie są rajem dla kajakarzy. Brda, nazywana Amazonką północy, jest uznawana za jeden z najciekawszych szlaków kajakowych w Europie. Tu można zachwycić się urokami rzeki o bystrym nurcie charakterystycznym dla potoków górskich. Innym sposobem zwiedzania parku jest turystyka piesza, w tym z kijkami nordic walking, nie brakuje też tras dla rowerzystów. Baza noclegowa jest dobrze rozwinięta, a po całodniowych sptywach i wędrowkach polecamy spróbować regionalnych potraw. Placek z ziemniaków zwany szandarem, zacierki z kiszoną kapustą oraz mace borowiackie przekonają każdego do kuchni borowiackiej.

Świat Spłoszonych Sów – nieaktualne piękno Roztocza Wschodniego – Marek Trzeciak

Miejsce ekspozycji – Ogród Zoobotaniczny w Toruniu, ul. Bydgoska 7, Toruń.

Wernisaż 29 listopada 2024r., o godzinie 11.00

Roztocze Wschodnie to zdecydowanie kraina sów. Są one zarówno wszędobylskie, jak i... prawie całkowicie niewidoczne. Piękne, majestatyczne, potrafiące bezgłośnie latać. Trzeba je tylko wypatrzeć. Tu na szczęście fotografowi przyrody pomaga sama sowa natura, są to bowiem ptaki dość głośne. Sowy chętnie i głośno się komunikują, zaznaczają swoją obecność, spierają się o terytoria, chociaż tak naprawdę ich głos stosunkowo rzadko jest przystawowym „huczeniem”. Co więcej, są gatunki, które owego oczekiwanego od nich „hu huuu” wcale nie potrafią „zrobić”.

Zatem najpierw trzeba zorientować się, czego i gdzie nastuchiwać, potem zabrać się za samo nastuchiwanie, a po znalezieniu „swojej” sowy można spróbować ją sfotografować.

Czy są płochliwe? To zależy. Niektóre bardzo, inne – nawet tego samego gatunku – potrafią długo i cierpliwie tolerować obecność człowieka. Skąd zatem „Świat Spłoszonych Sów” w tytule wystawy? Wiąże się to z nieaktualnością prezentowanego na zdjęciach piękna.

Ta nieaktualność jest nieodłącznym elementem

fotografii przyrodniczej, będącej często na styku sztuki i dokumentu, i wcale nie musi oznaczać niczego złego.

Dynamiczne zdjęcia zachowań godowych, krótkich błysków słońca w pejzażu to fotografie z samej swej natury już po chwili „nieaktualne”. Czasem ze zjawiskiem tym musimy się pogodzić, choć nie do końca nam się w sensie estetycznym podoba, że stara cerkiewka po remoncie zrobiła się żółta, błyszcząca, a na dodatek jest – nie wiedzieć czemu – częściowo zastąpiona przez tablicę sławiącą szczodrość Hojnego Płatnika. Na kilka lat zniknął co prawda klimat starego kościółka, ale za to cieszyć się nim będą kolejne pokolenia. A tablica? Kiedyś ją przecież wiatr przewróci. Nie takie rzeczy ta cerkiew widziała. Nieaktualne piękno to również to odebrane rodzimej przyrodzie przez gatunki inwazyjne. Podkarpackie polany zarośnięte monokulturami rudbekii czy obcych gatunków nawłoci wyglądają bardzo pięknie i nawet miód z owych kwiatów jest smaczny, ale niestety ma on nam ośodzić brak wielogatunkowych, rodzimych śródleśnych łąk.

Jest wreszcie ten najgorszy rodzaj nieaktualności fotografii przyrodniczej – efekt ludzkiej głupoty i beznamiętnego barbarzyństwa. Sowa, której gniazda już nie ma. Zostało wraz ze swym drzewem i obecnym w dziupli łęgiem ścięte wiosną tego roku, w samym środku okresu lęgowego. Nie pomogła „Natura 2000”, bliskość parku krajobrazowego, strefa ochronna wokół uzdrowiska,

ochrona gatunkowa ani okres ochronny. Tu nie było „mitosierdzia gminy”.

Większość prezentowanych zdjęć wykonana została w okolicach Horyńca - Zdroju.

Fotograf przyrody bardzo rzadko wykonuje zdjęcia całkiem sam, nawet gdy zupełnie nieźle zna teren. Sowy i inne zwierzęta niestrudzenie tropi wraz ze mną moja Magda - bez niej wielu osób bym nie wypatrzył, albo nie miałby mnie kto dyskretnie wyrzucić z auta do rowu czy odprowadzić do chatowni.

Bardzo dziękuję leśnikom Nadleśnictwa Lubaczów i Nadleśnictwa Narol za ogromną i bezinteresowną pomoc.

W rejonie przygranicznym nie da się fotografować bez życzliwego wsparcia funkcjonariuszy Straży Granicznej, którzy zawsze potrafili jakoś zrozumieć osobnika fotografującego również nocami w rejonie ich służby.

Serdecznie zapraszam do obejrzenia wystawy i spotkania na wernisażu.

Autor wystawy: Marek Trzeciak

„Z życia lasu – Wystawa zbiorowa”

Miejsce ekspozycji – Muzeum Okręgowe w Toruniu – Muzeum Podróżników, ul. Franciszkańska 9/11, Toruń.

Wernisaż 29 listopada 2024r., o godzinie 16.30
Autorzy:

Adam Adamski, Michał Ludwiczak, Łukasz Łukasik, Michał Ogrodowczyk, Magdalena Sarat, Dariusz Sarnowski, Ryszard Szaśiadek, Radosław Trzcirski, Marek Trzeciak, Wojciech Wójcik.

Zdjęcia, filmy, obrazki, obserwacje, spotkania, wspomnienia, inspiracje. Sceny zarejestrowane o różnych porach dnia i nocy. Zdjęcia wymagające wzniesienia się w powietrze oraz takie, dla których trzeba było położyć się pośród liści. Obrazy jakie każdy z nas – przy odrobinie szczęścia – może zobaczyć podczas spaceru po lesie oraz te, których zarejestrowanie wymagało sporej cierpliwości i dużej wiedzy przyrodniczej Autora.

Podróż zaczynamy idąc rozgwieżdżoną nocą przez podkarpackie lasy, by już po chwili ujrzeć żurawia ogłaszającego nadejście świtu na Pojezierzu Brodnickim. Zobaczymy zwierzęta, z którymi las się na pierwszy rzut oka kojarzy, jak jeleni, dzik czy sarna, jak i te o których wiemy, że w lesie żyją lecz na co dzień zobaczyć je bardzo trudno – jak chociażby sowy czy groźnego w swym majestacie żubra. Pośród liści, mchów i paproci

WYSTAWY

WYSTAWY

dostrzeżemy grzyby, rzadkie gatunki kwiatów oraz uwijające się tu i ówdzie owady, aż wreszcie spojrzymy z wysoka na młody las gdzieś na Warmii.

Bogactwo i różnorodność miejsc, zwanych czasem z niestępnym lekceważeniem „lasami gospodarczymi”.

Wszystkie zdjęcia wykonane zostały na terenach administrowanych przez Lasy Państwowe, często w okolicy zamieszkania Autorów, albo po prostu w miejscach, w które lubią jeździć, czy... mają tam zaprzyjaźnionych leśników.

Przyroda polskich lasów od lat stanowi inspirację dla fotografów i filmowców.

Życie lasu to również temat serii filmów przyrodniczych realizowanych przez Leśne Studio Filmowe Ośrodka Rozwojowo – Wdrożeniowego Lasów Państwowych. Autorzy to przyjaciele i współpracownicy Leśnego Studia, niech więc prezentowane zdjęcia staną się inspiracją dla leśnych filmowców do realizacji kolejnych znakomitych obrazów.

Serdecznie zapraszamy do obejrzenia wystawy oraz osobistych spotkań z Autorami podczas jej kolejnych prezentacji.

Kurator wystawy: Marek Trzeciak

„Sztuka Natury 2024” – Wystawa pokonkursowa

Miejsce ekspozycji – Akademickie Centrum Kultury i Sztuki „Od Nowa”, ul. Gagarina 37a, Toruń.

Wernisaż 29 listopada 2024r., o godzinie 18.00

Wystawa prezentująca prace wyróżnione i nagrodzone w konkursie fotograficznym „Sztuka Natury 2024” zorganizowanym przez Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, w ramach „Sztuka Natury”, Międzynarodowy Festiwal Sztuk Wizualnych Inspirowanych Naturą, Toruń 2024.

Autorzy prac:

Szymon Bialic, Agnieszka i Włodek Bilińscy, Robert Bogacz, Adriana Bogdanowska, Piotr Dras, Adam Gierattowski, Robert Gondek, Karol Grabski, Waldemar Graś, Łukasz Gwiżdziel, Łukasz Jabłoński, Michał Janiak, Elżbieta Kaps Michał Kość, Grzegorz Król, Łukasz Krzyżkowiak, Patryk Kurc, Rafał Lebedziński, Julian Łoziński, Elżbieta Rogaczewska, Tomasz Szczansny, Łukasz Sokół, Michał Sośnicki, Marcin Woźniak, Paweł Wrona.

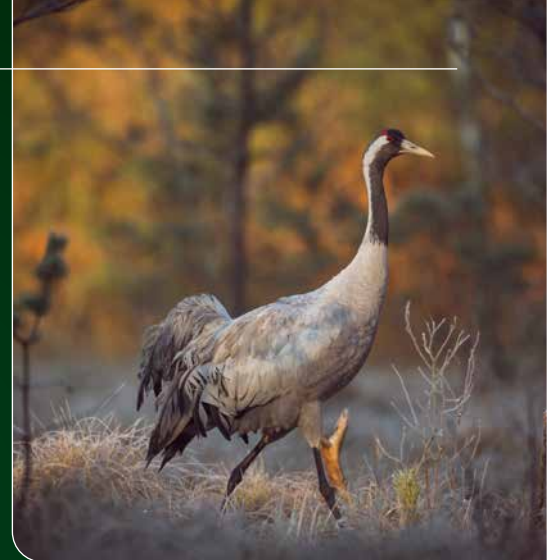
Kurator wystawy: Adam Adamski

WYSTAWY

FILMY FESTIWALU

„CZŁOWIEK I ŻURAW”

Scenariusz, reżyseria i zdjęcia – Piotr Dziętakowski

Film „Człowiek i żuraw” to dokument opowiadający nie tylko o żurawkach, ale także o skomplikowanych relacjach między ludźmi a tymi majestatycznymi ptakami. Bohater filmu, zaniepokojony negatywnym wpływem melioracji na środowisko, zwraca uwagę na konieczność ochrony żurawi i ich siedlisk, podkreślając ich znaczenie dla zachowania wody i bioróżnorodności.

Film ukazuje, jak ważne są żurawie dla ekosystemu i co mogą nam przekazać na temat ochrony przyrody. Żuraw, jako zwia-
stun wiosny i symbol miłości oraz wier-
ności, jest przedstawiony jako charyzma-
tyczne zwierzę, które zasługuje na naszą
uwagę i podziw. Produkcja ta stanowi
wyjątkową refleksję nad rolą, jaką każdy
z nas odgrywa w ochronie środowiska na-
turalnego. Jest to poruszające i inspirujące
przypomnienie, że troska o przyrodę jest
troską o nasze własne przetrwanie.

„NIEWYRAŻNY KLEKOT PTAKÓW”

Reżyseria Franciszek Berbeka.

Produkcja WFO

„Niewyraźny klekot ptaków” to historia pioniera polskiego filmu przyrodniczego, który wyrusza w swoją ostatnią podróż. Bohater, bezgranicznie zakochany w świecie natury, przez blisko pół wieku utrwał jej piękno, pozostawiając po sobie tysiące metrów taśmy filmowej. Reżyser Franciszek Berbeka opowiada o niezwykłej pasji Włodzimierza Puchalskiego i cenie, jaką przyszło mu za nią zapłacić.

FILMY FESTIWALU

„OPOWIEŚCI O NIEDŹWIEDZIU. ZIMA”

Reżyseria: Elżbieta Trzonek, Bartosz Klamra.

Scenariusz, komentarz: Elżbieta Trzonek, Kazimierz Nózka

Scenariusz, komentarz: Elżbieta Trzonek, Kazimierz Nózka,

Produkcja Leśne Studio Filmowe, Lasy Państwowe

Bieszczady o każdej porze roku wyglądają wyjątkowo pięknie. Zimą krajobraz jednak dodatkowo sprawia wrażenie bardziej plastycznego i pełnego uroku. W pokrytych śniegiem lasach panuje cisza, z rzadka przerywana tylko

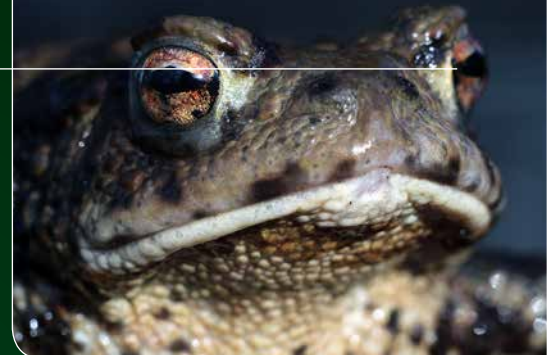
świstami wiatru czy odgłosami ptaków, które nie odleciały w cieplejsze rejony.

Gdzieś tam, w zacisznych gawrach śpią też niedźwiedzie. A przynajmniej spać powinny, bo różnie z tym ostatnio bywa. Także w tym czasie na świat przychodzą młode, które nieporadne i bezbronne wtulają się w ciepłe futro matki.

A bieszczadzkie niedźwiedzie od lat tropi leśnik Kazimierz Nózka. Nie raz widział je na szlaku, przez lata wiele też dowiedział się o tych wyjątkowych zwierzętach, obserwując ich zachowania i zwyczaje, utrwalając na zdjęciach i filmach spotkania z nimi.

FILMY FESTIWALU

PŁAZY
pionierzy życia
na lądzie

Lasy Państwowe

„PŁAZY. PIONIERZY ŻYCIA NA LĄDZIE”

Scenariusz, komentarz i reżyseria:

Stawomir Skupiński,

Produkcja Leśne Studio Filmowe, Lasy Państwowe

Płazy to pierwsze z kręgowców, które porzuciwszy wodę dały początek wyższym formom życia na lądzie. Niestety rokowania nie są dla tych zwierząt optymistyczne, w zastraszającym tempie giną bowiem z naszego otoczenia. Drastyczny spadek, obejmujący znikanie całej populacji płazów i maso-

we miejscowe wymarcia, obserwuje się od lat osiemdziesiątych dwudziestego wieku na całym świecie. Powodów tej złej sytuacji jest wiele. To zmiany klimatu, ale przede wszystkim działania człowieka, który osusza tereny podmokłe, by przejmować do swoich celów kolejne obszary. Film jest wyjątkową, artystyczną inwentaryzacją płazów, występujących w Polsce. Pokazuje też działania ochronne, podejmowane przez leśników w stosunku do tych niezwykłych stworzeń.

WSPÓŁORGANIZATORZY FESTIWALU:

PATRONAT MEDIALNY:

PARTNERZY FESTIWALU:

ORGANIZATORZY FESTIWALU:

Polskie Zrzeszenie Inżynierów
i Techników Sanitarnych
Oddział Toruń

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU
Wydział Sztuk Pięknych

FESTIWAL FINANSOWO WSPIERAJĄ:

Samorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Urząd Marszałkowski
Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
w Toruniu

Dofinansowano z budżetu
Samorządu Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Zrealizowano dzięki wsparciu
Gminy Miasta Toruń

HONOROWY PATRONAT:

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

WOJEWODA
KUJAWSKO-POMORSKI
MICHAŁ SZTYBEL

Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
Piotr Calbecki

Prezydent Miasta Torunia
Paweł Gulewski

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU
JM Rektor
prof. dr hab. Andrzej Tretyn

DZIEKAN
WYDZIAŁU SZTUK PIĘKNYCH
dr hab. Filip Pręgoski, prof. UMK

MECENAT FESTIWALU:

SONY

Lasy Państwowe

100 LAT
1924-2024